

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó:
Az Országos Erdészeti Egyesület.

Szerkesztő:
Dr. Bedő Albert.

Megjelenik minden hónap 28.-án.

Harminczhetedik évf.

VII. füzet.

1898. július hónap.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti Egyesület oly alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 3 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak, 3 frt kedvezményes árért járathatják.

— Szerkesztőség és Kiadóhivatal Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. szám. II. emelet. —

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

Az önálló magyar vámtarifa kérdéséről.

A kereskedelemügyi minster által f. é. július 14-ére a vámtarifa tárgyában összehívott szaktanácskozmány alkalmával július 18-án előadta: Dr. Bedő Albert.

Nem lehet kétség abban, hogy a tárgyalás alatt lévő vámtarifa elkészítését a fennálló körülmények természet-szerű követelése tette szükségessé s a midőn ezt elismerem, többé nem kívánok a megkötött kereskedelmi szerződésekből s a fennálló vámviszonyokból levont akadémikus észrevételekkel és feltételezésekkel foglalkozni, hanem egészen közvetlenül foglalkozom magával a tarifával s elmondom nézetemet az elénkbe terjesztett kérdésekre.

A tarifa beosztását helyesnek tartom, mert nem csak céljának megfelelő, de az érdekelt közönség előtt is ismeretes, s mert érdeme, hogy szükség nélküli kétes ujitást nem tartalmaz. A maximális és minimális tarifa alkotását én sem tartom jónak s így szükségesnek sem.

A földmívelési és ipari érdekeket felölelő három kér-

désre együttesen óhajtok felelni, mert a tarifának ezekre vonatkozó intézkedései szintén egymásra vonatkozó kölcsönös hatásukkal vannak hivatva a földmivelés és ipar érdekeinek javát előmozdítani.

Minden nemzet közgazdasági életében a legmagasabb színvonalon álló földmivelés teszi lehetővé a legfokozottabb igények szolgálatára képes ipari fejlődést s hogy az a nemzet, mely gazdasági haladásának biztosítását nem akarja egyoldalú és így ingóbb alapra helyezni, egyenlő gonddal s a rokonérzés egyenlő mértékével kell, hogy felkarolja földmivelését és iparának fejlesztését; ugyanezért magam részéről is feltétlenül követendőnek ismerem és kívánom, hogy vámtarifánk megállapításánál mind a földmivelési, mind az ipari érdekekre egyenlő elbánás alkalmazassék.

Az előttünk fekvő vámtarifa mind földmivelési, mind ipari tekintetben *tulmagas* követelésekre helyezkedik s nem egy esetben ellentétbe is jut a földmivelés vámtétele az ipart érdeklő vámmal. Én azt hiszem, hogy mindig czélszerűbb, ha az alkalmazandó tételek a természetszerű jogosultsággal bíró azzal a fokozattal lesznek megállapítva, melyet aztán a mindenkor lojálisnak ismerendő ellenféllel szemben, a saját érdekeink igazát bizonyító okokkal könnyebben támogathatunk.

Ha tehát ily szempontból tekintve magasaknak is tarthatjuk a tarifa tételeit, másfelől éppen nem szabad elzárkoznunk az elől, hogy földmivelésünk rászorult az *eddiginél* nagyobb védelemre s hogy az az ország, mely iparát megteremteni akarja a szabadkereskedés mezején nem lehet új uttörő, de igenis köteles alkalmazni *azokat a legmagasabb vámokat, melyeket saját közgazdasági érdekeinek helyes megítélése parancsol*, ezért vagyok részemről is

abban a véleményben, hogy a *mostaninál* magasabb agrár-vámokra van szükségünk, mert a velünk e téren versenyző államoknak időközben a földmivelés támogatására tett intézkedései arra utalnak; az agrár-vámoknak az a része, mely erdőgazdaságunkra vonatkozik, nagyobb jelentőséggel alig bír, s bátran olyannak tekinthető, hogy a mit a vámon hoz, azt a réven majd elfizeti.

Most, midőn Európa minden állama s még azok is, melyeknek gazdag ipara, magas fokú fejlődése alapján, világforgalmi nagy jelentőséggel bír, elismeri azt a nagy hivatást, mely a földmivelésre az államfentartás szempontjából hárul s igyekszik annak nem csak védelmét fokozni, de azt saját iparával szemben is még erőteljesebbé tenni, megengedhető volna-e a magunk ellen való vétkezés megbocsáthatatlan és megtorlást érdemlő büne nélkül, hogy mi, a kiket a földmivelés tartott fenn, annak részére, a midőn szüksége legnagyobb, a lehető legjogosultabb és legerőteljesebb támogatást vámtarifánkban ne biztosítsuk!

Földmivelésünknek az eddiginél jóval tetemesebb segílyre van szüksége s ugyanezt követeli iparunknak az a része is, a mely közvetlenebb összefüggésben áll a földmiveléssel s mely nevezetesen a szesz, a cukor, a sör s a keményítő anyagok termelésére terjed ki; különösen védendő iparunknak a nyerstermékeket feldolgozó része, a műfaipar, a fabutorkészítés, továbbá az, a mely földmivelő népünknek házi foglalkoztatást nyújt s mely a városi és falusi lakosság kevésbé vagyonos részének keresetét s illetve kézi foglalkoztatását elősegíti. Védendőnek tartom továbbá vasiparunkat s ezt különösen bátorodom hangsúlyozni, mert a vas minden ország elsőrendű szükségletét képezi s mert mi ma kerekszámban 20 millió forint értékű vasat és vasárukat hozunk be, holott hazánk annak

nyersanyaga termelésére a legjobb minőségű vasköveket bírja s a leggazdagabb vasércz-telepekkel rendelkezik. A tarifának a vas-vámokra vonatkozó azzal a megokolásával, hogy erdeink nem tudnak a vas termelésére elegendő jó faszenet szolgáltatni, nem értheték egyet, mert az merőben téves, miután mi, a rendes évi faterméseken felül is, oly nagy bükkfa-készlettel rendelkezünk, hogy a kerekszámokban és évenként egy millió mázsával behozott vasnak termelésére szükséges faszenet csupán a felesleges pusztló fakészletből félszázadon át fedezhetjük!

A földmivelés és ipar számára szükséges hathatósabb segítynek, fennálló államjogi viszonyainkból folyólag, az Ausztriával való alkotmányos kiegyezés útján kell biztosítani, a mire azonban az ugynevezett «kölcsonös méltányos kiegyezés» stereotyp fogalma az eddig gyakorolt módon nem lehet elegendő, hanem annak teljesen bizonyult valósággá kell lenni; mert csak ennek megtörténte esetében lehet azt megengedni, hogy a tervezett és most előttünk fekvő vámtarifára szükség ne legyen.

Ha azonban a jog és igazság e méltányos követelése Magyarország érdekeit teljesen számbavevő kielégítést nem nyerhetne, hanem a «kölcsonös méltányosság» megmaradna annak a régi tág köpenynek, melynek kopott redői alatt tovább kellene a nélkülözés és pusztulás terheit viselni, akkor teljes joggal előáll annak a szüksége, hogy Magyarország függetlenül és egyedül a saját érdekeinek figyelembevételével rendezze be gazdasági életének vezetését; a mikor aztán kétségtelenül meg is fogja találni azokat az eszközöket, melyek alkalmasak és felhasználhatóak is lesznek, akár megfelelő szerződés, akár az autontarifa mellett, földmivelését és iparát az egészséges fejlődés útjára vezetni.

Mint földmivelő ember egyáltalában nem látok semmi félni valót vagy szerencsétlenséget abban, ha az a fél, mely baráti jobbunkat visszautasítja, saját javunk erősebb szolgálatára s ezzel az önálló gazdasági és ipari élet feltételeinek közvetlenebb keresésére és kifejtésére kényszerít; és pedig annál kevésbé kell ettől tartanunk, mert hiába való minden aggály és tépelődés, mert előbb vagy utóbb, de bizonyára át kell esnünk a közgazdasági fejlődésnek azon a korszakán, mely földmivelésünk emelkedése mellett, a földünk természetének és népünk érdekeinek megfelelő iparágak felkarolása által, az iparos Magyarországot is megteremti.

Mi, a kik az Ausztriával való kiegyezésnek őszinte hívei vagyunk s mint ilyenek a gazdasági téren való szövetekezéssel is megbarátkozni tudunk, ezt mindig saját érdekeink igazságos biztosításával értjük; s ezért, ha az osztrákokkal való vám- és kereskedelmi együttélést fenn tartandónak vélem, ezt egyedül azért teszem, mert az a meggyőződéselem, hogy közgazdasági viszonyainknak az a lényeges átalakulása, melyre szükségünk van, hogy hazánk mezőgazdasága és ipara a nyugati államokéval a versenyt jobban kiállhassa, a vám- és kereskedelmi szövetség ideje alatt, bár ugyan sokkal lassabban, de a hosszabb idő alatt könnyebben törleszthető és türehető áldozattal lesz elérhető; ha azonban ezt a szövetséget nem lehet olyanná átalakítani, mely a joggal várt fejlődést biztosíthatja, akkor az a véleményem, hogy jobb hamarabb, mint később áttérni közgazdasági viszonyainknak önálló intézésére, mert akkor mindenestre elérjük még azt a nyereséget is, hogy a velünk versenyző államok nem lesznek időközben még nagyobb versenyképességü fejlődéssel gazdagabbak.

A 17 millió lakossal bíró magyar államnak ereje

nyugodtan vállalkozhatik közgazdasági életének önálló vezetésére; a magyar föld mivelőinek nincs mit tartani attól, hogy az ember elsőrendű szükségletét képező gabonát és húst értékesíteni ne lehetne, mert meg kell azt szerezní ott, a hol enni akarnak, a gyomor ereje és követelménye pedig mindig és mindenütt hatalmasabb volt és lesz, mint a nélkülözhetőbb iparczikkek bírása után való törekvés. S vajjon a félelem megokolására szolgálhat-e az a körülmény, hogy Ausztriának a Magyarországból rendes termés mellett szállított buza és rozs mennyiségén kívül még 20—25 millió forint értékű buzára és 8—10 millió forint értékű rozsrá van szüksége. Abban sem lehet kételkedni, hogy a magyar állam meg ne adhatná földmivelőinek azt a fokozott védelmet, melyet a változott helyzet magával hoz; hiszen iparunk a külön vámterület mellett naponként erőteljesebbé fejlődhetvén, nélkülözheti a közvetlen anyagi támogatást s rendelkezésünkre fognak állani az új helyzet által hozott új jövedelmek az ipari vámokból, melyek tiszta többletét a mostani vámjövödelmeken felül legalább 30 millió forintra becsülöm, a mely összeg aztán úgy hiszem elegendő lehet arra, hogy a mezőgazdaság helyzetét, annak helyesen megválasztott alakban adva, a nehezebb idők lefolyásáig megkönnyítse s azután sok más kulturális szükségletünk fedezésére szolgáljon tápláló forrásul! *Semmi* okunk tehát félni attól a muló árnyéktól, mely a külön vámterületet követőleg közgazdasági életünkre borulhat, mert egészen képesek vagyunk annak hátrányos hatását elhárítani!

És itt meg kell még jegyeznem, hogy én azt a nézetet sem osztom, hogy azokat az ipari vámokat mind nekünk kellene megfizetni, mert van azoknak az iparczikkeknek alkalmazott és általunk már hosszú időn át

fizetett értékében még elég jókora olyan összeg, melyet az illető termelők szívesen fognak a vámfedezetre engedni; mert hiszen elvégre is csak úgy lesznek kénytelenek megelégedni a kisebb, de még mindig megfelelő jövedelemmel, a mint már régen megelégedtek a morva és cseh czukorgyárosok a hajdani nagy osztalékok tetemesen megfogyatkozott maradékával.

A pénzügyi vámokat és a tengeri-behozatalt illető két utolsó kérdésre van szerencsém kijelenteni, hogy a pénzügyi vámokat semmi szín alatt sem tartom fölemelendőkné s hogy a tengeren való behozatal kedvezményezését, úgy kivitelünk, mint a közvetítő kereskedelem megnyerése végett is, a teljesíthető legnagyobb mértékben ismerem kívánatosnak.

A tölgy pajzstetűje.

Irta: *Ratkovszky Károly*, magyar kir. főerdész.

Az «Erdészeti Lapok» 1896. évi VII. füzetében már hirt adtam arról, hogy a tölgy pajzstetűjét a sopronvármegyei Csorna községnek határában, a községbeli volt urbéresek erdejében, nagyobb mennyiségben találtam kocsános tölgyön és pedig kizárólag 30—40 éves fáknak kéregrepedéseiben. A rovar, mely az általánosan ismert ákáczpajzstetűtől alakra nézve lényegesen különbözik, mivel tömeges fellépésénél fogva fontossággal bírónak véltem, meghatározás céljából a m. kir. rovarügyi állomás-hoz küldtem be. Az innen nyert értesítés szerint tudományos neve: *Kermes reniformis* Geoffr. Hivatalos körutaim alkalmával ezután mindig kiterjesztettem figyelmemet arra is, hogy vajjon más helyeken nem található-e szintén ez a károsnak látszó rovar. Megfigyeléseimnek eredménye az